

Satsdelar och prepositioner – det är inte svårare än så här:

Prepositioner är små, men viktiga ord. De talar ofta om ett läge eller en plats, t.ex. i, på, under och bakom. Typiskt för tyska prepositioner är att de styr olika kasus, t.ex. ackusativ eller dativ. Om en preposition styr ackusativ, betyder det att det följande substantivet står i ackusativ (= substantivets bestämda eller obestämda artikel har ackusativform). Vissa prepositioner styr alltid ackusativ, andra styr alltid dativ, medan en tredje grupp växlar mellan att styra ackusativ och dativ.

När du ska bestämma vilken bestämd eller obestämd artikel ett substantiv ska ha, så se först efter om det i meningen finns någon preposition som styr något bestämt kasus (ackusativ, dativ eller antingen ackusativ eller dativ).

Om inte, ta ut satsdelar enligt separat instruktion på baksidan av detta papper.

Om det finns en preposition, ta reda på vilket kasus den styr, dvs vilket kasus substantivet direkt efter prepositionen ska stå i.

Prepositionerna

durch für gegen ohne um

styr **ackusativ**, det vill säga det efterföljande substantivet ska stå i ackusativ.

Prepositionerna

aus außer bei gegenüber mit nach seit von zu

styr **dativ**, det vill säga det efterföljande substantivet ska stå i dativ.

Prepositionerna

an auf hinter in neben über unter vor zwischen

styr antingen ackusativ eller dativ. Ta reda på om verbet uttrycker **riktning** eller **befintlighet** (=att något befinner sig på samma plats hela tiden).

Riktning: prepositionerna **an auf hinter in neben über unter vor zwischen** styr ackusativ, sätt det efterföljande substantivet i ackusativ!

Kom ihåg RIA: Riktning = Ackusativ.

Befintlighet: prepositionerna **an auf hinter in neben über unter vor zwischen** styr dativ, sätt det efterföljande substantivet i dativ.!

Kom ihåg BEDA: BEfintlighet = DAtiv.

KLART!

Om du har en preposition som styr ett bestämt kasus, så behöver du alltså inte ta ut satsdelarna.

Om du har någon av prepositionerna som endast styr ackusativ eller någon av prepositionerna som endast styr dativ, så behöver du inte fundera på om det gäller riktning eller befintlighet. ☺

Men du behöver naturligtvis plugga in de tre "ramsorna" med prepositioner samt nominativ-, ackusativ- och dativformerna av de bestämda och obestämda artiklarna!

Viel Glück und Erfolg!

Ta ut satsdelar i tyskan, exempel i bestämd och obestämd form:

Bestämd form:

Die Frau (f) pflückt den Apfel (m).

subjekt   predikat   ackusativobjekt

=

Kvinnan plockar äpplet.

subjekt   predikat   ackusativobjekt

Obestämd form:

Eine Frau (f) pflückt einen Apfel (m).

subjekt   predikat   ackusativobjekt

=

En kvinna plockar ett äpple.

subjekt   predikat   ackusativobjekt

Bestämd form:

Die Frau (f) pflückt dem Kind (n) den Apfel (m).

subjekt   predikat   dativobjekt   ackusativobjekt

=

Kvinnan plockar äpplet åt barnet. (=Kvinnan plockar (åt) barnet   äpplet.)

subjekt   predikat   ackusativobjekt   dativobjekt   subjekt   predikat   dativobjekt   ackusativobjekt

Obestämd form:

Eine Frau(f) pflückt einem Kind(n) einen Apfel(m).

subjekt   predikat   dativobjekt   ackusativobjekt

=

En kvinna plockar ett äpple åt ett barn. (=En kvinna plockar (åt) ett barn   ett äpple.)

subjekt   predikat   ackusativobjekt   dativobjekt   subjekt   predikat   dativobjekt   ackusativobjekt

1. Börja med att leta upp **predikatet**.

Fråga: **vad** är det som **händer** eller som någon **gör** i satsen?

Svar: **pflückt / plockar**.

2. Fortsätt med **subjektet**, som står i **nominativ**.

Fråga: **vem** eller vad är det som **gör det som händer** i satsen?

Alltså i ovanstående exempel: vem är det som plockar?

Svar: **Die Frau / kvinnan / Eine Frau / en kvinna**.

För att få fram **ackusativobjektet**, som står i **ackusativ** eller **predikatsfyllnaden**, som står i **nominativ**:

Fråga: Vad är det som blir **utsatt**?

Alltså i ovanstående exempel: vad är det som kvinnan plockar?

Svar: **den Apfel / äpplet / einen Apfel / ett äpple**.

OBS! Ifall predikatet är en böjd form av **sein**, **werden** eller **bleiben** är det följande substantivet en **predikatsfyllnad**, som står i **nominativ**.

4. För att få fram **dativobjektet**, som står i **dativ**:

Fråga: **åt, till eller för vem** sker något?

Alltså i ovanstående exempel: åt vem plockar kvinnan äpplet?

Svar: **dem Kind / barnet / einem Kind / ett barn**

OBS! I tyskan kommer dativobjektet före ackusativobjektet ("person är viktigare än sak"), medan det i svenskan är tvärtom.